

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на Анна Христова Евстатиева
на тема: „**СУГЕСТОЛОГИЯТА В ЧУЖДОЕЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ –
ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКИ АНАЛИЗ**”
с научен ръководител проф. д-р Димитър Веселинов

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област –
„Педагогически науки”; професионално направление „Методика на
обучението по френски език”

От проф. д.п.н. Емилия Миленкова Рангелова,
научна област „Педагогически науки”, професионално направление
«Педагогика», e-mail – erangelova@abv.bg

Предложеният за рецензиране дисертационен труд е чест, както за докторанта – Анна Евстатиева, така и за нейния научен ръководител – проф. д-р Димитър Веселинов. Той е посветен на особено значим и неразработен досега проблем в педагогическото познание и по-специално – в методиката на чуждоезиковото обучение – ролята и мястото на сугестологията в обучението по чужд език, в обучението по френски език..

Дисертационният труд е в обем от 335 страници. Структуриран е целесъобразно и включва: увод, три глави, заключение, приложения и библиография. Всеки от тези компоненти има своя научна логика и собствена научна стойност.

Убедително аргументираната значимост на изследвания проблем, целесъобразната структура на труда и прецизно формулираните цел, задачи, предмет, обект и хипотези на изследването, позволяват на докторантката да докаже тезата си и да направи значими теоретични и

практико-приложни педагогически изводи и обобщения в областта на чуждоезиковото обучение и по-специално- в областта на методиката на обучението по френски език.

В първата глава, въз основа на задълбочен анализ на трудовете на проф. Лозанов, е направен задълбочен анализ на понятийния апарат на сугестологията и сугестопедията. Анализирани са процесът на въвеждане от проф. Лозанов на понятията „сугестология” и „сугестопедия”, на тяхното развитие и използване. Разкрити са теоретичните виждания на проф. Лозанов относно същността, етапите на развитие и утвърждаването на тези две понятия в научното познание и педагогическата практика през последните 50 години. Анализирани са пътят на появата и развитието на двете научни области- сугестологията и сугестопедията, създадени от проф. Г.Лозанов и утвърдили се в съвременното научно познание.

Направен е задълбочен анализ на феномена „методът Лозанов”, който тя основателно нарича „комуникативен метод на скритите резерви”. Приемайки тезата на проф. Лозанов, че „сугестивното направление намира приложение най-напред в общата педагогическа практика, като най-добри резултати са отчетени в сферата на чуждоезиковото обучение”, докторантката основателно утвърждава неговата идея, че сугестопедията е теория на обучението - дидактика, а „методът Лозанов” е частната дидактика, т.е. методиката на обучението по чужд език.

На базата на задълбочения анализ на теоретичните виждания на проф. Георги Лозанов, докторантката представя във втората глава приложението на сугестопедията и „метода Лозанов” в областта на чуждоезиковото обучение в Северна Америка.

Специално внимание отделя на развитието на проф. Лозанов като учен, като новатор в областта на педагогическото познание; на развитието на идеята му за ускорено обучение и като теория, и като педагогическа практика. Очертава ролята и мястото на различните международни

форуми, в които участва проф. Лозанов и които стимулират търсенията му, в създадената от него, нова научна област – сугестопедията.

Интерес за историко-педагогическото познание е убедителният и задълбочен анализ, който прави Анна Евстатиева, на причините, които обуславят неуспеха на сугестопедията на Лозанов в Северна Америка. Основателно тя търси причините в непрецизния превод на неговата книга; в комерсиализирането на сугестопедичната система; в неподготвеността на педагогическите кадри да реализират практически „метода Лозанов”.

Преодоляването на тези негативни детерминанти, според докторантката, е решаващо условие за оптималното приложение на идеите на проф. Лозанов. В този смисъл е и убедителното представяне на развитието на теорията и практиката на проф. Лозанов в Канада, въвеждането на сугестопедията и по-специално на сугестопедичния модел за чуждоезиково обучение, както във франкофонската, така и в англофонската част на страната.

Интерес представлява и направеният, от Анна Евтимова, анализ на приложението на сугестопедичния модел за чуждоезиково обучение в Русия., Германия, Унгария, Уелс (Великобритания), Франция, Австрия, Япония.

Сравнявайки резултатите от приложението на „метода Лозанов” подчертава, че успешното му утвърждаване в Русия е резултат на езиковата близост, на историческата и културна връзка между двата славянски народа, на реално проведените експерименти за приложение на сугестопедията в педагогическата практика.

Специално внимание докторантката отделя на методиката на Г. Китайгородска, преподавател в Московския институт за чужди езици „М.Торез”, която не само изучава задълбочено теорията и практиката на Г.Лозанов, но създава научен колектив, който разработва и

експериментира проблема, и доказва практическата му приложимост в условията на Руската федерация.

Въз основа на задълбочено анализирани източници, Анна Евстатиева прави обективни изводи за качеството на приложението на „метода Лозанов“ и причините, които обуславят нерешените проблеми в различните страни, а именно:

- Непрецизен превод на произведенията на проф. Лозанов;
- Погрешно интерпретиране на „метода Лозанов“;
- Създаване на различни „клонинги“, които нямат нищо общо с идеите на проф. Лозанов.

Интерес представляват и приложенията в доктората, с които авторката доказва генералната си теза- значимостта и приложимостта на „метода Лозанов“ в обучението по чужд език, в това число и в обучението по френски език.

Анализът на дисертационния труд на Анна Евстатиева като цяло е принос в методиката на чуждоезиковото обучение.

Приносите на труда са обективно формулирани, както в доктората, така и в автореферата. Те могат да се обобщят по следния начин:

1. За първи път е научно обосновано значението, мястото и ролята на българския учен проф. д-р Георги Кирилов Лозанов за развитието както на съвременната дидактика, на съвременната методика на обучението, така и на съвременната лингвистика.
2. Доказана е ролята на сугестопедията като цяло и в частност на „метода Лозанов“ за ефективна организация и реализация на цялостния учебно-възпитателен процес не само в Република България, но и в редица други страни от Европа, Северна Америка и Азия.
3. Разкрити, анализирани и систематизирано са условията които обуславят оптималното приложение на „метода Лозанов“ в

чуждоезиковото обучение в международен аспект и възможностите му за ефективно приложение в съвременното българско образование.

Към авторката имам и някои препоръки:

1. С оглед практическото ползване на богатите по своята същност приложения, и библиографията, би могло да се помисли в бъдеще, при издаването им, за тяхното техническо оформяне.
2. Полезно за педагогическата теория и методиката на чуждоезиковото обучение ще е, ако трудът бъде отпечатан като монография.

Представеният автореферат изцяло отразява съдържанието на труда. Посочените публикации са по темата на дисертационния труд.

В заключение искам да изразя своето дълбоко убеждение, че очертаните реални приноси в представения за защита дисертационен труд, ми дават основание да предложа на уважаемите членове на Научното жури да гласуват с положителен вот за присъждане на образователната и научна степен **„ДОКТОР”** на **г-жа Анна Христова Евстатиева**, в професионалното направление **„Педагогика”** по научната специалност **„Методика на обучението по френски език”**.

21.05.2012 г.

Рецензент:

София

/ проф.д.п.н. Емилия Мил. Рангелова/